

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Wijziging van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van drinkwater in verband met internationale verdragen en het recht op toegang tot voldoende schoon drinkwater

1. Wat is de aanleiding?

De aanleiding voor wijziging van de Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers (hierna: regeling) is, dat sinds de inwerkingtreding van de regeling op 1 juni 2012, op internationaal gebied meer aandacht is voor het recht op toegang tot voldoende schoon drinkwater¹.

2. Wie zijn betrokkenen?

- de vereniging van drinkwaterbedrijven in Nederland (Vewin)
- de Consumentenbond
- de branchevereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren (NVVK)
- de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

3. Wat is het probleem?

De regeling voorziet in een zorgvuldige procedure voordat een drinkwaterbedrijf tot afsluiting van drinkwaterlevering kan overgaan. Kwetsbare consumenten (bij ernstige gezondheidsrisico's die kunnen worden aangetoond met een doktersverklaring) worden niet afgesloten. In de praktijk worden ook kleinverbruikers die gebruikmaken van schuldhulpverlening niet afgesloten. Dit is vastgelegd in een convenant tussen drinkwaterbedrijven (Vewin) en de branchevereniging voor schuldhulpverlening (NVVK). Ondanks de zorgvuldigheid die drinkwaterbedrijven bij een eventuele afsluiting in acht nemen, bestaat er een zekere spanning met de toegenomen internationale aandacht voor het recht op toegang tot drinkwater. Na afsluiting wordt op het adres van de kleinverbruiker immers geen drinkwater meer geleverd.

4. Wat is het doel?

Het voorstel is om de regeling zodanig aan te passen dat de kleinverbruiker ook na afsluiting kan beschikken over voldoende drinkwater om in de eerste levensbehoefte te voorzien. Het drinkwaterbedrijf moet de kleinverbruiker in de gelegenheid stellen om voorafgaand aan een afsluiting één of meer bewaarmiddelen voor drinkwater, zoals waterzakken, te verkrijgen - en te vullen. Zo kan de kleinverbruiker in de eerste levensbehoefte voorzien gedurende een periode die redelijk wordt geacht om herstel van de aansluiting te bewerkstelligen of te zoeken naar een meer permanent alternatief.

¹ Dat zijn onder meer het Verdrag inzake de rechten van het kind, het VN-Gehandicaptenverdrag, het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten alsmede de Mededeling van de Commissie van 19 maart 2014 over het Europees burgerinitiatief "Water en sanitaire voorzieningen zijn een mensenrecht! Water is een publiek goed, geen handelswaar!", COM(2014) 177.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het afsluitbeleid van drinkwater is vastgelegd in een ministeriële regeling en kan alleen door de rijksoverheid worden gewijzigd.

6. Wat is het beste instrument? Let op rechtvaardigheid, doelmatigheid en uitvoerbaarheid.

De regeling bepaalt welke procedure drinkwaterbedrijven moeten volgen bij het afsluiten van kleinverbruikers in geval van wanbetaling. Daarom is wijziging van de regeling het beste instrument.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijfsleven, overheid en milieu?

De wijziging heeft gevolgen voor de drinkwaterbedrijven. Zij moeten bij de voorgenomen beëindiging van de levering van drinkwater kleinverbruikers de gelegenheid bieden om een drinkwatervoorraad aan te leggen. Ook is er een uitbreiding van de informatieplicht van het drinkwaterbedrijf jegens de kleinverbruiker ten aanzien van de aankondiging dat afsluiting zal plaatsvinden. Drinkwaterbedrijven zullen ook voorbereid moeten zijn op het ontvangen van en het reageren op eventuele verzoeken. Daarnaast moeten drinkwaterbedrijven een voldoende voorraad van bewaarmiddelen aanleggen en paraat houden, zodat bewaarmiddelen tijdig kunnen worden verstrekt. De drinkwaterbedrijven schatten in dat de extra handelingen in verband met de ontvangst van verzoeken en het verstrekken van de bewaarmiddelen een tijdsbeslag van circa anderhalf uur per verzoek en een extra belasting van administratie en systemen zal opleveren, wat overeenkomt met circa € 100,- aan kosten per verstrekking, exclusief de kosten van de bewaarmiddelen en de verzendkosten. Voor zowel de decentrale overheden als het Rijk zijn er geen directe gevolgen te verwachten.